

Store Stabekk

Frivillige organisasjoner i samarbeid med Bærum kommunes kulturavdeling og natur- og idrettsforvaltning markerer Kulturminneåret 2009 med et arrangement i måneden. I kulturminneåret er månedens kulturminne knyttet til det månedlige vandringen.

Lokalsamfunnet Stabekk ligger på markene til de fire tidligere gårdene Store Stabekk, Østre Stabekk, Ringstabekk og Skallum. Navnet Stabekk er sammensatt av stadr og bekk og er antatt å bety den stilleflytende bekken, eller bekkene med det rette løp.

Store Stabekk er trolig den første av de fire Stabekk gårdene som ble ryddet. Fornminner viser at det har vært folk i området siden steinalderen, og de første gårdbrukerne slo seg ned her i vikingtiden. Man vet lite om gårdens historie før reformasjonen i 1536, men offentlige dokumenter etter den tid, viser at gården har skiftet eier en rekke ganger. Blant annet kjøpte Baron Wedel Jarlsberg gården i 1824, men flyttet aldri dit. Bærums første ordfører, Elias Smith, bodde der fra 1834 til 1845. Det antas at det var han som bygget om hovedhuset til den størrelse og form det har i dag.

I 1874 kjøpte advokat Homan gården på auksjon, men solgte den samme dag til gartner Peter Lorange. Gården eies og drives i dag av Mona Lorange Haaverstad og Sven E. Haaverstad.

Gårdstunet består av hovedbygning, låve, sveiserbolig, rullebod, gartnerbolig, stabbur, vognskjul og en vakker dukkestue fra slutten av 1800-tallet. Hovedhuset var opprinnelig to hus som har blitt bygget sammen. I låven står årstallet 1728 innskåret. På jorden på andre siden av Gml. Drammensvei, står en utløe som er en av Bærums fem stående låver av denne type. Ved siden av står en "tyskerbrakke" fra 2. verdenskrig som er flyttet fra Grini. Til gården hørte flere husmannsplasser, blant annet Ingersholm, Myrvold og Granvolden.

Det meste av gårdens dyrka mark er i behold, mens gårdens øvrige areal i hovedsak er utparsellert. Lorangejorden nord for gården ble bygget ut med boliger da det fikk store ødeleggelser etter at et av de største tyske luftvernbarerier i Oslo-området "Grossbatterie Bertha" hadde holdt til på jorden under andre verdenskrig. Gml. Drammensvei gikk tidligere gjennom gårdstunet, men har blitt flyttet nord for hovedbygningen. Omkranset av jorder og store, gamle trær ligger gården fint til i sitt opprinnelige miljø.

Kilder:

Bakken, Tor Chr. (red.) 2008, Budstikkas store Asker og Bærum Leksikon
Kvillum, Finn Otto; Store Stabekk gård – landbrukets siste skanse i Østre Bærums boligsone,
Nøttekråka nr. 2 – 2006
Sars, Michael og Nordheim, Reidar; 1974, Stabekk, en historikk
Mohus, Arne; 1987, Stedsnavn i Bærum
SEFRAK-registeret

Ida Haukeland Janbu